

Мавъизасозӣ

Мақсад: Чӣ хел паёми мавъиза тайёр карда ва тақдим мекунад. Ин курс донишҷӯён бо паём машқ мекунад.

Мавъизасозӣ чист? Гомилетика аст. Ин омӯзиш дар бораи чӣ хел паёмро бо тартиб тайёр кардан ва шавқовар тақдим кардан мебошад. Паём чист? Бо калом сухан ва ваъз аз Китоби Мукаддас мебошад. Касе, ки сухан мекунад, воиз аст.

Пеш аз тақдими паём – Донишҷӯӣ бояд мавзуи паёмро ба муаллим пеш аз тақдими паём супорад. Ин мавзӯ бояд мақсади паём, абзатси саршавӣ, мухтасари паём, ва хулоса навишта шуда бошад. Ҳар донишҷӯ бояд ду паём тайёр карда тақдим кунад.

«Мавъизаи олий аз тайёрии пурра»

«Имон аз шинидани ваъз.» Рум. 10:17

Мавъизасозӣ дар Китоби Мукаддас

Наҳемё 8:1-6; 8:8, 18

«Ва Эзро китобро дар пеши назари тамоми қавм кушод» (8:5)

«Ва китоби Тавроту Худоро батафсил хонданд ва шарҳ доданд, то он чиро, ки хонданд, бифаҳманд.» (8:8)

«батафсил» - фасл-фасл кардан, қисм-қисм кардан. Бо тартиб овардан.

«Шарҳ додан» - тафсир додан, васеъ кардан, баён кардан. Маънӣ овардан. Маънӣро нақл мекунад.

Форсӣ - *«Китоби Тавротро барои онҳо хонданд ва тарҷума ва тафсир карданд то мардум онро бифаҳманд.» (8:8)*

Чӣ хел паёми мавъизаро тайёр мекунад?

Паёмсозӣ - Аввал бояд ин оятҳоро мушоҳида кунед ва дуруст тафсир кунед.

1. Нигоҳ кунад, ки пуррагии матнро дар вақти навиштан бифаҳмед.
2. Тафсири дуруст аввал воқеаи китобро бифаҳмед.
 - бо кӣ ин китоб гап мезанад?
 - Ва киҳо шунаванда буданд?
Масалан дар бораи талоқ дар Матто 19 Исо ба Фарсиён гап мезанад аммо дар Маркус 10 ба шоргирдон гап мезанад.
3. Нигоҳ кунад, ки то грамматикаи ҷумларо фаҳмед.
Мисли Яҳудо 20-21 – як ҷумла ва якҷоя аст.
4. Нигоҳ кунад то маънои калимаҳоро фаҳмед.

Чор қисми паём ё сухан

1. Саршавии - Завқи шунавандаро бедор кунад.
 - Бояд ба дохили мавзӯ равед.
 - Ба таваҷҷуҳи шунавадагон диққат диҳед.
 - Барои паём ин бисёр муҳим аст.
2. Фикри асосӣ, Мавзӯи асосӣ – Кучо меравед?
 - Ин як ё ду ҷумла ва ҷамъбасти паём, бояд бошад.
 - Мумкин ҷамъбасти мутасари мавзӯро меғӯед.
3. Қисматҳои мавзӯ - Чӣ хел тақсим ва тақдим мекунад?
 - Нукта ва ҳикояи паёмро ба тартиб дароваред.
 - Ҳама нукта ба мавзӯи асосӣ пайваст мешавад.
4. Хулоса – ин бо зиндагӣ чӣ алоқа дорад?
 - Ба амали зиндагӣ пайваст кунад.

Вазифаи дарсӣ: Оятҳо барои машқи паёми шумо интихоб кунад. Бо ин оятҳо мушоҳида кунад ва дуруст тафсир кунад. Баъд фикри асосии мавзӯро нависед. Ин ёддошт бояд мақсади паём, абзатси саршавӣ, мухтасари паём ва хулоса нивишта шуда бошад.

Дарсӣ 2 - Чӣ хел паёмро тақдим бояд кард

Луқо 4:16-30 – Мавъизаи Исо дар Носира

1. Ў гуфт ки ин пешгӯӣ иҷро шуд – 4:21
2. Пайғамбар дар зодгоҳи худ – 4:23-24
3. Фиристода, ин бо хости Худо, на хости одамизод. 4:25-28

Мавъиза бояд

1. Паҳлуи амалӣ дошта бошад.
2. ба дили шунаванда пайваст шавад.
3. бо ҳақ ва хости Худо бошад.

Равиши суҳнони омумӣ:

Мавзуъ - воиз ва овози воиз тақдими воизро бояд инъикос кунад. Баъд оё шунаванда ин мавзуъро қабул мекунад? Оё ин мавзуъе ки мо гап задем, ҳамааш ба шунаванда дастрас аст?

Се чизи муҳим аз тақдими воиз

1. Сифати овоз:
 - Оё ин баланд аст ё паст?
 - Оё ин равшан аст?
 - Оё шунаванда шуморо мефаҳмад ё не?
2. Калимҳои интихоб шудагӣ:
 - Калимаҳоро фаҳмида истодаанд?
 - Калимаҳои нофаҳмо аст?
 - Шавқовар аст?
 - Бо ҷумла дуруст истофода шуда истодаанд?
3. Ишораи бадан:
 - Мувофиқ аст ё ҳалал мерасонад?
 - Кадомаш одат шудагӣ аст?
 - Имову ишорат зиёд ё кам аст?

Қоидаҳои асосӣ паёмсозӣ

1. Бигзор ки Рӯҳи Худо бо шахсиятатон кор кунад. (Юҳанно 16:13-15)
2. Ғамхори дигарон бошед
 - Калом меғӯед барои ғоидаи имондорон.
 - Оё онҳо мефаҳманд ва барои онҳо шавқовар аст?
 - Мақсади паём на барои ғоидаи роҳбар балки барои ғоидаи имондорон бояд бошад.
3. Бо эҳсос гап занед, бо чашм нигоҳ кунед,
 - ба ҳама нигоҳ кунед.
 - Эҳтиёт кунед, ки фақат ба як ё ду кас нигоҳ накунад.
 - «Нигоҳаш бикун, нигоҳат бикун, ба ҳамдигар бо нигоҳ сухан гӯед.» Ҳошим Гадо

4. Фикр кунед дар вақти гап задан ва бо хӯш бошед!
5. Огоҳ бошед, ки шунавандагон чӣ ҷавоб медиҳанд.
 - Амали паём чӣст?
 - Аз паём дониш ёд мегирем ё барои рафтори имондорон?
6. Мисол, мисол, мисол
 - Аз зиндагии худ гап занед
 - Бо мақсаде, ки нуфузи калом пеш равад.
 - Паём мисли хона ва тириза аст. Агар хона бетериза бошад, - ин хона нест. Мисолҳои паём рушонӣ бояд диҳанд ва фаҳмидани каломи Худо бояд бошанд.
 - Матто 5-7 – ин Мавъизаи Исо болои кӯҳ пур аз мисол аст.

Ҳатогии Умумӣ

1. Гапи маъзаратӣ
 - «мебахшед, ман тайёр нестам.»
 - «мебахшед, ман наметавонам гап занам аммо.....»
2. Гапи муллоим
 - Овози паст, ё бечуръат
3. Паём ба халқ на барои халқ
 - Роҳбар фикр мекунад, ки ӯ болотар аз халқ ва саҳт ба халқ гап мезанад.
 - Фаромӯш мекунад, ки бояд барои ғоиданокии шунаванда сухан мекунад.
4. Паёмро аз каси дигар гирифтад
5. Тақлид мекунад, гап на аз шахсияти худаш.
6. «Аз гап, гап мебарояд»
 - Аз мавзӯ меравад ё чанд мавзӯи дигарро пайдо мекунад.
 - Аз оят, оят мебарояд. Оят бисёр кор кунад то ки шунавандагон фикр парафшон шаванд.

--- Ин дафтарча табдил ва истифода карда мумкин аст, фақат сарчашмаи он маълум кунед.

«Мавъизасозӣ» аз Накҳати Ҷон – Душанбе, 2006.